

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a Mgr. Lenky Oulíkové v právní věci žalobkyně: **Vodňanská drůbež, a. s.**, se sídlem Radomilická 886, Vodňany, zastoupena JUDr. Sylvií Sobolovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Na Františku 1039/32, Praha 1, zastoupený JUDr. Bc. Petrem Kadlecem, advokátem se sídlem Na Florenci 2116/15, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2021, č. j. MPO 614928/21/61500, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 4. 2023, č. j. 6 A 120/2021-175, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný zamítl žádost žalobkyně o poskytnutí dotace. Žalobkyně se bránila u městského soudu a uspěla. Městský soud zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ačkoli žalovaný zdůraznil, že pro věc je určující posouzení možného střetu zájmů Ing. A. B., touto otázkou se vůbec nezajímal. Pouze odkázal na výsledek auditu provedeného Evropskou komisí, podle kterého je zřejmé, že poskytnutá dotace by nebyla proplacena z unijních fondů, a musela by být ve výsledku vyplacena ze státního rozpočtu České republiky, s čímž dotační podmínky nepočítají. Tento důvod zamítnutí žádosti (chybějící zdroj financování dotace) označil městský soud za obecně přípustný, ovšem pouze pokud by existoval definitivní a právně závazný dokument, který by uzavíral, že ke střetu zájmu došlo a že EU neproplatí žádné dotační prostředky zasažené střetem zájmů. Žalovaný měl reagovat na výhrady žalobkyně proti závěrům auditu a zabývat se otázkou střetu zájmů.

[2] Žalovaný (stěžovatel) se nyní proti rozsudku městského soudu brání kasační stížností, se kterou spojil i návrh na přiznání odkladného účinku. V odůvodnění návrhu uvádí, že nyní musí vydat nové rozhodnutí a nevylučuje, že žádosti o dotaci vzhledem k napadenému rozsudku vyhoví. Nachází se však v právní nejistotě, zda vydáním nového rozhodnutí o žádosti žalobkyně nezpůsobí odpadnutí důvodu pro pokračování v řízení o kasační stížnosti. Odkazuje na nejednotnost judikatury NSS v této otázce a také na její předložení k posouzení rozšířenému senátu usnesením ze dne 7. 12. 2022, č. j. 8 Azs 172/2020-56.

[3] Pokud NSS rozsudek městského soudu zruší, „obživne“ původní rozhodnutí, které bude s novým rozhodnutím v obsahovém rozporu. Konkurenci obživlého a nového rozhodnutí nelze vyřešit prostřednictvím přezkumného řízení nebo obnovy řízení podle správního řádu, protože tato řízení vylučuje § 14q zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Výjimka pro přezkumné řízení se uplatní pouze ve prospěch žadatele. Může tak nastat procesně neřešitelná situace rozporná se zásadou *ne bis in idem*. To by také znemožnilo zpětné vymožení vyplacené dotace. Stěžovatel odkazuje na usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, podle kterého hrozba existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci není sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Závěry tohoto usnesení však nelze vzhledem ke specifickým okolnostem tohoto případu aplikovat bez dalšího.

[4] Stěžovatel spatřuje splnění předpokladu hrozící závažné újmy v nemožnosti domoci se zákonnými prostředky vrácení dotace. To ohrožuje hned několik veřejných zájmů: zájem na stabilitě veřejných rozpočtů, na hospodárné nakládání s finančními prostředky, na právní jistotu a předvídatelnost postupu správních orgánů. Přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s žádným veřejným zájmem. Nebude jím ani dotčen právní nárok žalobkyně, protože právní nárok na dotaci neexistuje.

[5] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný.

[6] Kasační stížnosti nemá v projednávané věci odkladný účinek, který by vyplýval ze zákona. NSS ho však může přiznat, jsou-li společně splněny tři základní předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenají pro stěžovatele újmu; 2) tato újma je pro stěžovatele nepoměrně větší než újma, která přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; 3) přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem [§ 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), ve spojení s § 107 s. ř. s.]. Břemeno tvrzení a břemeno důkazní ohledně naplnění těchto podmínek nese stěžovatel.

[7] Skutkově i právně obdobnými návrhy (ve věcech jiných společností ze skupiny Agrofert) na přiznání odkladného účinku se již NSS opakovaně zabýval (usnesení ze dne 3. 3. 2023, č. j. 4 Afs 11/2023-59, ze dne 3. 3. 2023, č. j. 4 Afs 10/2023-39, ze dne 3. 3. 2023, č. j. 4 Afs 9/2023-40, ze dne 14. 3. 2023, č. j. 10 Afs 10/2023-46, ze dne 14. 3. 2023, č. j. 9 Afs 9/2023-36, ze dne 15. 3. 2023, č. j. 10 Afs 9/2023-46, ze dne 15. 3. 2023, č. j. 9 Afs 10/2023-84, ze dne 5. 4. 2023, č. j. 4 Afs 71/2023-56 a ze dne 19. 5. 2023, č. j. 8 Afs 42/2023-58). Ve všech těchto rozhodnutích NSS návrh žalovaného zamítl. Ani v této věci NSS neshledal důvod se od dříve vyslovených právních závěrů odchýlit. V podrobnostech lze proto na uvedená usnesení odkázat. Z tohoto důvodu NSS také ani nezasílal návrh k vyjádření žalobkyně. Ve výše uvedených sporech společností skupiny Agrofert (zastoupených stejnou zástupkyní jako nyní) měla totiž tato skupina již vícekrát příležitost se k argumentaci stěžovatele vyjádřit.

[8] Žalovaný může navrhnout přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ze stejných důvodů jako žalobce (usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006-49, č. 1255/2007 Sb. NSS). Rozšířený senát k tomu v již citovaném usnesení

pokračování

č. j. 10 Ads 99/2014-57, doplnil, že „*hrozba existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci není sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti*“, neboť „*obtížně řešitelná procesní situace není bezprostředním ohrožením důležitého veřejného zájmu. Dodržení závazného právního názoru a v tomto důsledku pouhá hrozba existence dvou rozhodnutí ve stejné věci, včetně dvou protichůdných hmotněprávních rozhodnutí, nemůže proto pro žalovaného bez dalšího představovat újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku*“ (bod 35 cit. usnesení). Pokud by pouhá hrozba dvou rozhodnutí byla důvodem pro přiznání odkladného účinku, pak by jej bylo nutné přiznávat téměř ke každé žádosti správního orgánu, jehož rozhodnutí krajský soud zrušil. Přiznání odkladného účinku bude třeba jen ve výjimečných případech, ve kterých „*odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem*“ (bod 27).

[9] Stěžovatel se obává toho, co nastane, pokud NSS rozsudek městského soudu zruší a stěžovatel v mezidobí vydá vyhovující rozhodnutí. V takovém případě by totiž vedle sebe existovalo „obživlé“ zamítavé rozhodnutí a nové vyhovující rozhodnutí. Stěžovatel má pravdu, že důležitý veřejný zájem by mohl být ohrožen v případě, že by byla žalobkyni přiznána a vyplacena dotace, která jí – po řádném vyhodnocení všech relevantních podkladů a správní aplikaci zákona – přiznána být neměla. Dotaci by nebylo možné vymoci zpět a tato skutečnost by měla významný negativní vliv na veřejné rozpočty. Nicméně ani v nynějším případě městský soud ve svém rozsudku stěžovatele nijak věcně nezavázal, pokud jde o obsah rozhodnutí o žádosti. Pouze mu uložil zabývat se hlouběji některými skutkovými aspekty věci. Výslovně však uvedl, že z jeho rozsudku neplyne, že by dotace měla být žalobkyni přiznána (bod 39 napadeného rozsudku). Samotný napadený rozsudek tedy ke vzniku újmy na straně stěžovatele (k narušení veřejného zájmu) nevede. K němu by mohlo dojít až za určitého procesního vývoje, přičemž se v tuto chvíli jedná pouze o hypotetický scénář. Hypotetická újma dle judikatury NSS nepředstavuje újmu, která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku (usnesení NSS ze dne 3. 4. 2023, č. j. 2 As 28/2023-41, bod 11).

[10] Stěžovateli lze přisvědčit, že rozpočtová pravidla (zejména § 14q odst. 2) mu nevytváří prostor k tomu, aby se mohl vypořádat s procesní situací, která by nastala po vydání nového rozhodnutí ve spojení s (možným) „obživnutím“ prvního, nyní zrušeného rozhodnutí. Jak už ale NSS několikrát uvedl, sama existence dvou protichůdných rozhodnutí není důvodem pro přiznání odkladného účinku. Již citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 Ads 99/2014-58 navíc nevycházelo ze specifických skutkových okolností, ale naopak poskytuje výklad platný ve veřejném právu obecně (usnesení NSS ze dne 14. 3. 2023, č. j. 10 Afs 10/2023-46, bod 8).

[11] Ani to, že městský soud rozsudky ze dne 8. 3. 2023, č. j. 9 A 126/2021-146 a č. j. 9 A 127/2021-152 zamítl žaloby proti rozhodnutím ve skutkově i právně shodných věcech, nemůže na posouzení nic změnit. Samotný rozpor mezi rozsudky městského soudu nezpůsobuje újmu na straně stěžovatele, kterou by mohlo odvrátit přiznání odkladného účinku. Tuto situaci vyřeší až rozhodnutí NSS ve věci samé.

[12] Stěžovatel dále poukazuje na to, že v důsledku pokračování v řízení o žádosti o dotaci a případného následného soudního sporu vzniknou další náklady, jež zatíží státní rozpočet. Tato újma však podle NSS nenaplňuje svou závažností požadavky kladené na újmu, která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 7. 9. 2018, č. j. 4 Azs 249/2018-37, bod 11). Nakonec taková „újma“ vzniká v důsledku vedení každého správního řízení.

[13] Újma stěžovateli nehrozí ani kvůli tvrzené právní nejistotě při vydání nového rozhodnutí. Pokud o některé otázky existuje v judikatuře NSS rozpor, tato otázka je předmětem řízení u rozšířeného senátu a zároveň může mít vliv na rozhodnutí soudu ve věci samé, je namístě řízení přerušit podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s., jak již ostatně NSS v procesně obdobných věcech učinil (např. usnesení ze dne 12. 4. 2023, č. j. 2 Afs 221/2021-75 a ze dne 21. 6. 2023, č. j. 2 Afs 333/2021-57). V případě rozporu v judikatuře by navíc NSS nemohl jednat bez rozhodnutí rozšířeného senátu podle § 17 s. ř. s., protože by vždy vyslovil právní názor odlišný od názoru v rozhodnutí NSS již vyjádřeného. Tvrzená právní nejistota stěžovatele tedy v podstatě pramení z toho, že si není jistý, zda NSS dodrží procesní předpisy. I tato skutečnost představuje újmu pouze hypotetickou, která přiznání odkladného účinku neodůvodňuje.

[14] Nejvyšší správní soud tedy neshledal, že by nepřiznáním odkladného účinku stěžovateli vznikla nepoměrně větší újma, než by přiznáním odkladného účinku vznikla žalobkyni. Proto NSS návrhu nevyhověl.

[15] Usnesení o nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze rozhodnutím předběžné povahy a nelze na jeho základě předjímat, jak bude rozhodnuto o kasační stížnosti samotné.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. srpna 2023

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu